

України та Національної поліції України : матеріали міжвідомчого науково-практичного круглого столу (Київ, 25 квітня 2019 року); ред. Черней В. В. Київ, 2019. 336 с.

3. Психологічна безпека особового складу силових структур та персоналу екстремальних професій : матеріали Міжнародної науково-практ. конф. (Україна, м. Харків, 18 листопада 2009 року). Харків : Академія внутрішніх військ МВС України, 2009. 276 с.

Марія ПЯНИЧУК

здобувач вищої освіти бакалавра

Науковий керівник:

Олег ЗАВИСТОВСЬКИЙ

старший викладач кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

(м. Дніпро, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Будь-якій державі, яка вважає себе гарантом безпеки своїх громадян, захищає їх життя, здоров'я, свободу, забезпечуючи правопорядок і протидію злочинності, потрібні правоохоронні органи, які належним чином підготовлені та здатні до здійснення таких функцій, інакше кажучи, професійні фахівці.

На сучасному етапі розвитку нашої держави та подальшого реформування Національної поліції України одним із провідних і найважливіших напрямів є забезпечення якісного навчання майбутніх правоохоронців, що є незмінною складовою якості виконання ними своїх службових обов'язків. Тому що у випадку, якщо органи правопорядку не ефективно підготовлені і не вміють грамотно діяти в різних ситуаціях порушення порядку і безпеки, така держава не має майбутнього.

В цей час необхідність забезпечення якісної і дієвої освіти майбутніх поліцейських визнається в глобальних масштабах, як необхідна умова забезпечення безпеки суспільства сталого розвитку правоохоронної системи і держави загалом.

Можна з впевненістю сказати, що якісна і ефективна підготовка і навчання майбутніх співробітників поліції, реалізація різних методик підвищення якості підготовки залишаються актуальними і вимагають всебічного обговорення. Проте низка проблем щодо впровадження дієвих форм та методів навчання, застосування інтерактивних методів навчання під час підготовки фахівців для органів та підрозділів Національної поліції України досі залишається не вирішеною та не знайшла чіткого відображення у науковій літературі.

На цей час проблемні аспекти підвищення якості навчання і підготовки кадрів Національної поліції знайшли відображення в наукових працях таких вчених, як І. Абрамова, Л. Борисова, А. Вербицький, В. Платов, В. Подіновський, В. Рибальський, А. Смолкін, І. Сироежин, Б. Шаповалов, С. Шмаков. Дослідженням теоретичних та практичних особливостей інтерактивного навчання майбутніх правоохоронців також займалися такі фахівці, як Н. Балицька, К. Баханов, О. Біда, Г. Волошина, О. Єльнікова, Г. Коберник, О. Коберник, Н. Коломієць, Л. Кондрашова, О. Коротаєва, А. Мартинець, Г. Мітіна, О. Пехота, Л. Пироженко, Н. Побірченко, О. Поментун, Г. Самохіна, Т. Сердюк, М. Скрипник, Н. Суворова, Г. Шевченко, П. Шевчук, досліджували теоретичні і практичні аспекти змісту інтерактивного навчання та його методології.

Мета роботи полягає у розгляді та аналізі застосування у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що займаються підготовкою кадрів Національної поліції України, нових форм та інтерактивних методів навчання. Також важливим є вироблення пропозицій щодо їх поліпшення і вдосконалення та перспектив комплексного запровадження.

З боку державних вимог, можна сказати, що співробітнику поліції в сучасних умовах необхідний великий обсяг теоретичних знань у сфері його професійної діяльності, проте з іншого боку (з боку соціальних вимог), співробітнику поліції потрібні вузькоспеціалізовані знання, орієнтовані на виконання різних алгоритмів дії в умовах повсякденної службової діяльності.

Тобто професійне навчання майбутніх поліцейських можна буде назвати якісним тільки тоді, коли вони здобудуть у сукупності необхідні і достатні знання, що належать до їх майбутньої професії, але при цьому продемонстровано інструмент їх використання, тобто буде здійснюватися систематичне відпрацювання на практиці таких навичок і умінь.

Кевін Карті, старший поліцейський радника Генерального Секретаря ОБСЄ, в посібнику «Найкраща практика первісної поліцейської підготовки – аспекти навчальної програми» пояснює, що в державах – учасниках ОБСЄ «для виконання своїх професійних обов'язків поліція громадської безпеки повинна вдосконалювати набір основних професійних навичок. До їх числа відносяться використання поліцейської техніки, навички спілкування та самоврядування, а також навички належного володіння вогнепальною зброєю» [1, ст. 27].

Всьому вище вказаному і може сприяти введення в навчання поліцейських нових інтерактивних методик практичного відпрацювання знань і навичок майбутніх правоохоронців. Говорячи про інтерактивні методи навчання, мається на увазі використання таких форм занять: ділові та рольові ігри, а саме моделювання службових ситуацій, відпрацювання практичного алгоритму дій на місці події, використання мультимедійних тирів, що допоможе вдосконалити навички володіння вогнепальною зброєю у різних умовах освітлення, та з застосуванням спеціальних освітлювальних приладів та ін.

У сучасній педагогіці інтерактивне навчання розглядається як така форма організації навчальної діяльності, яка забезпечує високий рівень взаємодії суб'єктів і об'єктів навчання, підвищує мотивацію до навчально-пізнавальної діяльності та відповідальність учнів за результати освітнього процесу. І згідно з дослідженнями науковців під час інтерактивної форми навчання засвоюється приблизно 75 % навчальної інформації, тоді як під час лекційної подачі матеріалу засвоюється не більше 20 % інформації.

Аналіз дефініції слова «інтерактивний» дозволяє нам дослідити його походження. Тож слово «interactive» складається з двох слів («inter» – «разом», «між» та «act» – «дія»). Отже, інтерактивні методи побудовані на основі взаємовідносин учня та викладача, а також створюють умови для спільної діяльності.

Інакше кажучи, під категорією «інтерактивний» розуміється спільна діяльність, встановлення діалогу, а під «інтерактивним навчанням» – навчання, засноване на спільній комунікації, навчання за допомогою діалогу, відносини «учень-викладач», «учень-учень», «учень самостійно» у таких форматах: розмова, діалог, обговорення, спільні дії тощо [2].

Варто виділити відмінність інтерактивних методів навчання від традиційного (класичного) методу. Така відмінність полягає у застосуванні життєвого досвіду, розкриття особистісних і професійних здібностей через аналіз та систематизацію отриманої інформації.

За допомогою інтерактивних методів майбутні працівники опановують такі знання, навички та вміння, як розвиток критичного мислення та рефлексивних здібностей, аналіз і оцінка своїх ідей та дій, самостійне розуміння, всебічний аналіз та вміння відбирати інформацію, вміння брати участь у дискусіях та відстоюванні своєї думки, що дуже важливо для роботи поліцейського, а також вміння швидко ухвалити рішення і вирішити складне питання.

У процесі інтерактивного навчання курсант (слухач) набуває вмінь формулювати та правильно передавати власні думки, обґрунтовувати свою позицію, вести дискусію, слухати інших, поважати і враховувати інші думки, погляди.

Серед видів робіт в інтерактивному навчанні треба відокремлювати: спільну роботу (в парах, групах і колективах); рольові та ділові ігри, дискусії; роботу з різними джерелами інформації (книги, лекції, інтернет, документи, музеї); презентації; тренінги; інтерв'ю; опитування тощо [3].

Такі технології є невід'ємним компонентом стратегії розвиваючої освіти, спрямованої на особистісну самореалізацію майбутніх співробітників поліції, готовність використовувати накопичений життєвий і професійний досвід в навчальному процесі.

Перевага застосування інтерактивних форм організації навчальних занять полягає в тому, що вони сприяють створенню емоційно забарвленої атмосфери партнерського спілкування учасників освітнього процесу один з одним і з викладачем. Також не менш важливим аспектом таких форм навчання є те, що майбутні працівники органів внутрішніх справ під час участі в різних змодельованих ситуаціях прагнуть не тільки до індивідуального пошуку рішення поставленої професійної та комунікативної задачі, але і вносять внесок у колективну вироблення оптимального рішення професійної проблеми, що

дуже важливо для майбутньої роботи в поліції.

Отже, використання цього методу навчання корисне з погляду вироблення практичних, управлінських і поведінкових навичок поліцейських.

На відміну від традиційного навчання, головним завданням якого була передача студентам певної суми знань, інтерактивне навчання з використанням інформаційних технологій спрямоване на активацію навчально-пізнавальної діяльності курсантів, розвиток їх креативного мислення і комунікативної взаємодії.

Сьогодні виконання працівниками поліції своїх обов'язків не є можливим без належного опанування ними теоретичних знань та наявності практичних навичок. Досягти якісного та правильного виконання поліцейськими своїх обов'язків без застосування нових форм та методів навчання, особливе місце серед яких буде належати саме інтерактивним моделям, є дуже складним завданням.

Можна обґрунтовано стверджувати, що інтерактивні форми проведення навчальних занять сприяють створенню нового навчального середовища, спрямованого на підвищення якості навчання. Саме воно допомагає створенню партнерських відносин між усіма учасниками освітнього процесу, сприяє підтримці інтересу до засвоєння навчального матеріалу, стимулює подальший розвиток інтелектуального потенціалу і аналітичних здібностей майбутніх поліцейських.

Тож підсумовуючи, доцільною пропозицією буде повна трансформація освіти майбутніх поліцейських, що полягатиме у розвантаженні навчальних планів від «неполіцейських» дисциплін та збільшення часу на опанування саме правоохоронних дисциплін, а також надання переваги практичним заняттям, що насамперед сприятимуть формуванню професійних навичок поліцейського нової формації.

1. Carty K. The good Practices in Basic Police Training – Currical Aspects, by the Senior Police Adviser to the OSCE Secretary General. SPMU Publication Series. 2009. Vol. 5.

2. Багіева Ш. М. Интерактивные методы – механизм формирования жизненных навыков. *Билим*. 2007. № 6. С. 9–10.

3. Алимов А. Использование в высших учебных заведениях интерактивных методов : навч. посіб. Алмати, 2009. 328 с.

Ранія БЕН САЛЕХ
студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Наталія ЛЕОНОВА
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО. СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ

У сучасному світі насильство у ставленні до партнера зі шлюбну можуть здійснювати й чоловіки, і жінки. Жертвами переважно є жінки. З огляду на проблему жіночого насильства можемо зробити такі висновки:

1. Жінки у деяких випадках можуть проявляти фізичну та психологічну агресію та бути ініціаторами побутових конфліктів. Такі випадки насильства виникають як відповідь на насильницькі дії з боку партнера, за ними стоїть необхідність самозахисту, захисту членів родини та страх, а не мотиви контролю та влади як у чоловіків.

2. Переважна більшість сучасних випадків домашнього насильства за статистикою здійснюється чоловіками. Агресія, жорстокість є превалюючими рисами таких випадків.

3. Жертвами домашнього насильства зазвичай є діти й жінки. Великою є поширеність симптомів посттравматичного стресового розладу (ПТСР) серед жінок і дітей, які переживають фізичне та моральне насильство (їдеться про нав'язливі спогади, панічні атаки, тривогу тощо).